

Передплата

«РУСЛАНА» вноситься:
в Австрії:

за цілий рік . . . 30 кор.
в пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
а: місяць . . . 170 пер.

За границею:

цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАНА

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш милость і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5^{1/2} год. пополудня.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровського (Харунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає слідше на попереднє застереженє.— Рекламациі неопечатаніє вільні від порта. — Оголошенєя звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесенєя по 30 сот. від стрічки.

Всепольський посів.

(X) Смочий посів, кинений всепольским Slow-ом, видав скорше, як можна було сподівати ся, страшні плоди. Передовсім посеред професорів львівського університету розвельможив ся всепольський дух і настроїв навіть тих, що доси доволі предметово відносили ся до університетского змаганя руского народу, на всепольску нуту. Ми вже вчера подали ухвалу львівського сенату академічного з 2. марця, в котрій він сягає дивним способом аж до XVII ст., щоби тим способом виказати виключно польський характер львівського університету і так рускому народови відказати всяких прав до него. Під впливом сего посіву всепольского зібрало ся дня 3-го марця вечером на Стрільниці віче, котре Słowo polskie виставляє яко маніфест Stolicy kraju. Головну ролю на тим всепольським вічу грали професори львівського університету Гломбінський і Дуніковський і директор гімназії Франц Йосифа, Томашевський. Та всепольська трійка а побіч них ще й інші речники взивали польську суспільність до самооборони перед Русинами, неначєб перед Татарвою, що загрозила не лише львівський, на їх думку, польський університет, але ціле місто, мнимо польське, і край, також на їх думку, польський, бож зовсім виразно і недвозначно говорено там о hordach ruskich, і взивано: musimy nie tylko my tu wszyscy, ale wszyscy Polacy w mieście zszeregować się w obronie naszej narodowości.

В таким настрою відбув ся похід, до котрого прилучила ся не лише академічна польська молодіж, але також в значній часті гімназисти з школи директора Томашевського і з окликами piech żyje Polska, precz z hajdamaczem postępuвав з Стрільниці до університету, звідтам до мешканя ректора Гризєцкого в улиці Баторія, відтак під колюмну Міцкевича. І тут знов пописував ся промовама всепольський професор Гломбінський, підоджуючи товпу до самооборони, бо нібито «ogólny interes narodowy jest w niebezpieczeństwie».

На наслідки сего устроюваня мнимої самооборони, а вдійсности справдешнього підбурюваня всіх Поляків проти Русинів не треба було довго ждати. Патриотична молодіж польська арозуміла слова і науки своїх проводирів і профе-

сорів і дня 4-го марця (в понеділок) викинула з університету згромаджених на виклади руских богословів, утворила справдешню народову сторожу при входній брамі університету і загородила руским слухачам вступ на виклади. Вчера подали ми опис сих подій, котрі викликали невимовне зворушенє в руских кругах. О тим, чи рускі слухачі університету можуть вчашати на виклади, на які они вписались, рішає тепер ніхто инший лише Słowo polskie і командовані нею всепольські професори і всепольська академічна молодіж. Ті чинники рішили перебєм зробити львівський університет виключно польским, не допустити до него инших слухачів, як лише Поляків.

Супроти такої насили і безправства, супроти такого обмеженя горожанської свободи і права користуваня з науки на львівським університеті руский нарід піднесе однодушний, рішучий протест, бо сї події поучають его наслідно, якби то виглядало у відокремленій Галичині, якої добивають ся всеполяки. Одначе в тій трудній і сумній хвилі нехай руска суспільність не дасть ся низиванями всепольскими вивести з рівноваги і зіпхнути з законної дороги, а тим лише способом здобудемо собі належні нам права.

Бурди на університеті.

Ми вже вчера в коротці подали опис бандитского нападу всепольских студентів на спокійних руских академиків в викладових саях університету. В виду перекручувань шовіністичної польської праси, яких не думаємо простувати, подамо опис польської, але безсторонної часописи, соціалістичного Głos-u, який один з цілої польської праси, виходячи зі своїх інтернаціональних засад, заяв безсторонне становиско.

«Коло 9. години рано — пише Głos — вдерла ся на львівський університет банда коло 200 „правдзіве польських“ студентів, зоружених в цюпагі (закопавські топірці), дубчакі і биківці, а обсадивши входи і розставивши патролі по коритарях, приступила до чинної оборони польского, львівського університету. Іменно заатаковано Богу духа винних, зовсім не воевничих руских теологів. Повикидано їх з саль і казано їм виносити ся з університету. На опираючих ся пімщено „ойчизну“, ушкоджену в особі Віяржа: Клерик Лиско має руку розбиту палкою, Яремак розтяте лице. Окрім теологів викинули також инших руских слухачів».

Більше чим двовзначним було також поведєня польских професорів, про яких згаданий дневник відзиває ся ось як: „Від людей

науки маємо право вимагати, щоби не юдили обосторонного шовінізму, а щоби ділали у-спокоюючо, вказуючи на єдино можливе і розумне розвязанє справи, іменно на потребу заложєня окремого руского університету. Але сї професори „дискретно вийшли“, коли в павзі між 9 а 10 годиною почато викидати руских студентів. Один проф. Тіль хотів інтервеніювати, але его закричано. За те Гломбінський остентаційно проходжував ся поїд руку з головним аранжером хуліганского нападу, презесом „Чительні“ Відомским і збирав з любовістю інформації від опричників, позволяючи собі оповідати веселі фацеції, як то „Русіни лєцєлі пшез сходи“. Перед 9. год. проф. Закшевський стрінув ся з академіком Поляком і якоюсь слухачкою, в хвили, коли вони виходили з університету. Видячи се проф. сказав: Pani może iść do domu, ale pan powinien tu zostać się.

Отсе подаємо низше вірний опис очевидця понеділкових подій:

О год. 8. укр. богослови прийшли на виклади, які зачали ся спокійно.

Перед 9. годиною Поляки зачали громадно ходити по уні коридорах, узброєні в зелїзні палаці, топори, боксери і револьвери.

По 9. год. укр. богослови як звичайно порозходили ся по коридорах, не надіючись нічого.

В саях лишило ся ледви по кількох богословів. В тій хвилі впали Поляки до саль з криком: Hajdamacy, grek. kat. święci wypisic się! Деінде обдаровували богословів еще красшими епітетами, яких годї нам тут навести.

Нечайно заскочені відповіли, що мають виклади, а їх голосу не вважають за міродайний. Палиці піднесли ся в гору, декотрих побіли, декотрим понижено одіне і книжки, а вкінци насильно по одному повиносили на коридор.

Двох богословів удало ся до декана а відтак до ректора, щоби зажадати охорони; на жаль обі канцелярії були замкнені.

Тимчасом розбішені і п'яні (що зовсім наглядно можна було пізнати, бо навіть було чути від них алькоголь) вшепиоляки дальше господарували на коридорах.

Ту зачала ся метушня. Богослови не уступали, Поляки дальше натвскали. Поляки, подаючись в зад, побачили, що не вдіють нічого. Тому часть їх обійшла долом і з заду зачала відривати по одному з Українців і скидати по сходах на діл.

Се тревало так довго, доки більшости в сей спосіб не викинули з унів. Декотрих насильно втягнули в сторону бібліотеки до другого виходу, а решту силою своєї переваги витрутили з унів. При тим поранили багато, многих побіли, подерли одіне, кидали на землю доптали, штовхали кулаками і палицями, били по голові, мимо того, що кричали: „My nie bijemy“. Богослови К. грозив один Поляк показуючи револьвер, так само і другий хуліган грозив богослови Г. В тій метушні удало ся декотрим богословам відобрати топори та друкки. В семінарії мають яко corpus delicti відобраний великий топір і кілька топірців

ногу від стільця, яким сторожі носять дрова і кілька полін, якими кидано на зібраних. Тяжше ранені суть: Богосл. Яремак і Лиско. Першому ровтато топірцем лице, зранено руку, а внаслідок сильного удару об землю стовчено правий клуб. Другому зранено руку майже в присутності декана о. Жуковського, а коли той з окровавленою рукою протестував проти так варварського насильства, декан Жуковський, що находив ся в тій сали, заявив: „Idźcie do domu, przemocy uledz musicie“!

Тоді Поляки зачали наперати навіть на декана. Наші богослови обступили его і звернули їм увагу, що сеж декан. На се декотрі уступили, а другі з словами: Co tam dziekan, czy nie dziekan, дальше наперали на него. Криком з трудностю удало ся повадержати напасників, боячись, щоб не зневажено священика.

Ранених відвезено до семінарії. О 3. год. оглянув їх протомедик намісн. др. Мерунович.

Треба також зазначити, що польські богослови брали чинну участь в нападі на Укр., помагали їх викидати, а навіть самі були. Великими героями в тім ділі показали ся: Каміньські, Кноп, богосл. Ш. р., Кручек а І. р. та много інших, яких імена поки що невідомі. Як зауваємо, сирава має оперти ся о суд (кажуть, що опинить ся в Римі).

Перед університетом.

Поляки обсадили вхід і сходи та не пускали нікого до середини. В тій хвили прийшла поліція і стала кордоном між Укр. а Поляками та старала ся всіма силами незаметно вишхати Українців з універс. подвіря.

З вікон першого поверха чути було голоси унів. послуги: „Найба Rusinom“.

З обох сторін заховано досить зносний супокій, бо всі ждали на рішене обрядуючого сенату. Вкінці виїшов проф. Хлямтач, однак не допущено его до голосу, домагаючись, щоби рішене оголосив по руски. Коли успокоїло ся, а він зачав знов по польски піднеси ся голоси, щоби говорив по руски або по латині.

Тимчасом ком. Тавер веде дальше пертракції то з одними то з другими, які до вічного не довели Укр. поставили від себе домагання, щоби Поляки як уоружені виїшли перші, а за ними підуть прочі.

З раву здавало ся, що хулігани згодять ся на сю пропозицію. По хвили однак кількох з них зайшло з заду Укр. і один, якого імя відане п. комісареві, боксером в варварський підступний спосіб вивихнув руку бог. Колодієви. Се був початок зачипки з їх сторони. За хвилю напали Поляки на ліве крило Укр. Став ся крик, заколот, замішане, в горі появили ся палиці в руках Поляків. Борба тривала довгий час. Остаточо вишхали Українці Поляків. Нападів так их було чотири.

По одній з таких борб показало ся, що ранено полівом акад. Кіндрачука. Поліно впало з вікна першого поверха, при котрім стояли проф. Закшевські, Нусбави і Кадий. По посліднім нападі зі сторони Поляків, обі сторони хотіли вже разом опустити унів., бо заходила дуже поважна обави, що штахети тріснуть і з висоти майже 6 м. посиплять ся студенти на улицю.

В тій хвили роздав ся голос пр. Закшевського з І. пов.: „Ranowie nie daę się, nie ustąpić, z tyłu patrzeć, wyrzucić tę hołotę“. Розуміє ся, що така заохота зі сторони старшого чоловіка, а ще до того проф. унів. заохотила еще більше до послідного атаку.

Поліція з невідомих причин устала ся в кордон з заду. Поляки наперли в послідне; счинив ся такий заколот (бо в товпу вмішала ся маса публики) що годі було розпізнати хто свій, хто чужий, поліція з заду помогла і в той спосіб всі зсунули ся на улицю Миколая серед великої бійки зі сторони Поляків. (Мимо того, що так проф. Хлямтач як і хулігани заручили словом чести, що без бійки спокійно розійдуть ся). Тут треба зазначити, що всіх укр. академиків не бу-

ло 300, як подало „Діло“. Не всі богослови були на викладах, а сьвіцких було дуже мало, бо не знали об вісім.

Ще голоси про руских студентів.

У Відни виходить тижневник „Grossösterreich“, Organ zur Vertretung der Reichsinteressen, котрий поклав собі задачею, змагати до перестрою Австро-Угорщини на основі національної автономії.* Дуже часто відзиває ся сей тижневник про Русинів і виступає в нашій обороні, отже і про львівські події подав статейку п. з. „Der Triumph der ruthenischen Studenten“.

„Піднеслою проявою в поступованю руских студентів, пише Grossösterreich, була подія, що боротьбу австрійських академиків переведено раз силою тілесного здержання. Наші всенімецькі силачі-студенти, котрі все так кидают ся до боротьби, не могли би обійти ся без пиячення і обжирства; они ніколи не постановилиб ужити смертного голоду і тілесного здержання яко боевого себедника. Японці віднесли великі побіди, позаяк переносили і тілесні саможертви з великою радостью. Кождий варід, що уміє для своїх великих ідеалів кров проливати і голодувати, має ще в собі не-вмиручу силу“.

А дальше до того навязує сей тижневник виводи про „Загальне положенне в Галичині“.

„Прикра львівська подія голодовання проминула. Галицькі власти судові уступили супроти обуреня, яке проявило ся прилюдно в цілім цивілізованім сьвіті задля поступованя з рускими студентами і визволили їх з вязниці. Але остало незвичайне зворушене всего руского народу, котрий наслідком львівських подій на університеті стоїть з ненависними почуваннями супроти Поляків. Чи се було з боку Поляків розумно в хвилі, коли національні пристрасти задля нових виборів загальних і так розятрили ся, ще роздувати національні суперечности між Поляками а Русинами аж щоби все закипіло, се небавом виявить ся. З часу революційних подій в Росії є настрої в Галичині вельми неспокойний. В Галичині осіло багато збігців з Росії, до Росії перемичують оружє, а руске населене докоряє справедливо галицьким властям, що дивлять ся на се скрізь пальці, бо так хоче шляхта. Русини не хотять, щоби Галичина була видівнею революційних заходів для відбудованя Польщі. Уже задлятого заострили ся взаємини між Русинами а Поляками в Галичині, що можуть довести до вибуху. Вибори викличуть нове зворушене і заострене, котре непотрібно ще збільшило ся громадними арештованями і вязненем руских студентів.“

З Інсбрука дістали ми від одного визначного німецького письменника отсей вірш про наші події:

In unserer decadenten Lasterfreu-
[denbrei

* Grossösterreich виходить у Відні що тижня, адміністрація Wien XX/1 Wasnergasse 13, чвертьрічно стоїть переплата 3 корони.

Gellt plötzlich ein Verzweiflungs
[schrei!
Ein Schrei von einem Volk, das noch
[der Name
„Cultur“ nicht brandmarkt: dieser
[Sudelname, der infame!
Da noch die kinderfrommen Ideale
Sich rein erhielt in ungeschliffner
[Edelschale!
Ein Volk, dess junges Blut noch
[stark genug, zu leiden,
Das lieber sterben will, als sich von
[Ehre scheiden! —
Ruthenen! Eures Kampfes Ruf und
[Kraft
Erneuerte die Hoffnung auf die
[Mächte edler Leidenschaft!

Innsbruck I/III 1907.

Чорні сотні у Львові.

„Правдзіві Поляци“ з жидівськими іменами устроюють від трех днів „шопи народове“. А польські підбрехачі, себ то праса, торочить з того приводу видумки та брехні без міри і глузду. На чолі, як звичайно, стоїть „Słowo polskie“ і в свій звисний хуліганський спосіб кидає між несвідому польску юрбу інсинуації і гасла, які можуть довести до найповажнійших консеквенцій.

Не стало би нам місця виводити всі ті брехні на дневне сьвітло. Та безцільна була би се робота, бож запас того товару у наших противників невичерпаний. Занотуємо тільки головні моменти з послідних трех днів.

Зачало ся в суботу, коли то в наслідок підюджуваня польської праси, що руска публіка хоче устроїти цьвітову овацію академикам, беручим чинну участь в представленю, появили ся по місті чорносотенські картки з завзивом до авантури перед салею „Gwiazd-i“. Вістка польських дневників була, розуміє ся, виссана з пальця, бо ніхто не наміряв жадних овацій, які при нагоді представлення комедії були би зовсім не на місци. Але дальшою брехнею польських підбрехачів було се, що Słowo polskie а за ним і другі дневники донесли, немов то Русини самі розкинули картки... Брехня занадто очевидна, щоби її еще потреба збивати.

В ночи на неділю польські чорносотенці вибили вікна в редакції „Громадского Голосу“. Одні дневники польські донесли, що се москвофіли (!) зробили, другі, що Українці (!!) співаючи „Не пора“ (!!) — щоби тільки закрити власну хуліганську нагінку на Русинів.

По полудни в неділю „дргнол сільне — як каже Słowo polskie — і обуздил се потенжне інстинкт народова польскі“; ото відбуло ся польске віче на Стрільниці, зібране з тої неозначеної і непочитальної міської юрби, яка найліпше надає ся до чорносотенських замислів шепольських бандитів. По промові голови зборів Відомского, який попри львівський університет креовав вже польські університети в Варшаві а навіть у Вільні, яко доказ „польскій пшевагі політичней“, повторив Гломбінський свої натягані „історичні“ виводи про „поль-

скоць університету“. Важнішим моментом в промові сего провокатора в професорській тозі був парадокс, що цілию університету є „витважаць добрих Полякуф і обивателі“, а відтак заява в імени польських професорів, що вони готові понести найдалше ідуці особисті жертви в обороні польського університету. Сі слова слова стоять в звязи з зазивом *Slow-a polsk-ogo*, щоби в разі інгеренції міністерства професорський збір університету, опираючись на своїй автономії, підказав послуху!.

Але вже зовсім по хамски виступив вшехпольский адвокат др. Дверницький, який від якогось часу хоче доконче витягнутись на верха при помочи свого невимитого язика. Пустившись на хиткі правничі виводи, якими хотів оправдати поступоване львівського суду при арештованю і вязненю руских студентів, а обтяжити апеляцію і міністерство, закидає ломане законів за заряджене їх випущене, — напав той рьяний вшехполяк ні з того ні з сего на нашого найвишого церковного достойника, на о митрополита Шептицького. Треба безличности вшехпольского хулігана, щоби ужити таких слів, як се зробив др. Дверницький не тільки з огляду на високе церковне достойнство нашого любленого і високо поважаного владики, але з огляду на его чистий, як дорогоцінний криштал, характер духа, его сьвятість і людяність, доходячу аж до самоотверження. Рід князів Шептицьких є давним історичним і могутним руским родом, якого нам, як і багато інших, Польща видерла в часі лихоліття, коли то Україна, з трех боків шарпана захланними наїздниками Татарами, Поляками і Москалями, не могла супротив них боронити своїх народних скарбів. Та прийде час, що коли український нарід піднесе ся із свого закріпощеня, відозве ся рідна кров в потомках славних давних руских родів! І ніхто їм не буде міг закинути ренегацтва, коли они направлять сю велику історичну кривду народови, серед якого живуть від багато соток літ. А чи не єгид робити заміт ренегацтва язраз такому Дверницькому, якого вже само руске імя пятнує яко ренегата, бо колиб походив з польської фамілії, то називав би ся прецінь Джвіжніцкі, а не Дверницький! Або такий др. Дубанович, який на тім самім вічу удавав вшехполяка і кидав інсинуацію, що немов то Русини підняли борбу за університет по вказівкам пруского правительства, і кидав громи на Русинів «в іменю польського гонору на родовего» — сеж ренегат заледви в трім поколіню, бо его дідо був ще кривим Русином!

Не станемо займати ся тут промовами таких панів як Томашевский, Ляско-віцький, Целенкой, які силили ся на можливі перекручення і видумки, а згадаємо тільки про обурююче виступлене др. Дуніковського, який яко професор університету, не вагав ся кинути між сфанатизовану товпу ось який дикий клич: «Нехай — сказав той злочинний агітатор — Русини заложать свій славний університет, польского ми їм не віддамо. Оіно тільки: руский університет нехай собі стане, але не у Львові, тут для не-

го місця нема! Львів є польским(!) містом і чужих прапорів(!) вивішувати не може!»

За далеко посуваєте ся панове хулігани! В столиці руского краю не малоб найти ся місця для руского університету?! А може і для руского театру не буде вже місця «в польським місце» і для руских гімназій». Може копули руских старинних церков псують вам вже тепер вид «польського гроду» і Рускої мови не стерпите на улицах міста? Якже погодити сю хуліганську нахабність з тим фарисейским криком тривоги, що вас хотять викинути за Сян; що ви мусите виступати в обороні, «загроженой польскосці!» Нема місця на руский університет в городі князя Льва? А деж діла ся тут історія, на яку «польські вчені» так люблять покликувати ся для оправданя своєї агресивности? Нема місця на руский університет у Львові! — кличе в сій хвилі, коли українські студенти добиваюць ся разом з Поляками о польські університетські катедри аж в Київ! Там еще вірять в давний, а стілько разів надуживаний клич «за нашон і вашон вольносьць!» В приміненю до галицьких і спеціально львівських відносин сей клич виглядає як наруга над вшехпольским хуліганством!

По закінченю віча, голова віча під голим небом проф. Павліковський візвав юрбу до походу перед університет. Кілька тисячна товпа неділішної збиранини рушила головними улицями міста. Аранжери не вагали ся, після таких ненавистних нападів на все, що руско-українське, вивісити на чолі походу білу вівіску з написом «Нех же Польска, Русь і Літва!» Перед університетом цькував еще дальше на Русинів звісний Гломбінський, і під мешканем ректора університету і відтак під памятником Міцкевича якийсь академик. Однак самих аранжерів сеї народорої «шопи» зняла тревога перед тою непочитальною много тисячною товпою, яку стягнули до купи своїми криками та юдженнями і просили та заклинали єї на всякі способи, щоби не допускала ся жадних вибриків ані против руских інституцій, ані против правительства, ані против поліції. Обійшло ся якоесь щасливо без поважнійших випадків.

За те в понеділок вже від ранка аж до пізної ночі уганяли ся по місті відділи вшехпольских чорних сотень, до яких контингент доставляли головно польські студенти, але було між ними і багато інших хуліганів, які з університетом не мають нічо спільного. Про сі оргії пишемо на иншій місци.

Просимо відновити передплату.

Н О В И Н К И.

— Календар. В середу: руско-кат.: Тимо-тея; римо-кат.: Колети діви. — В четвер: руско-кат.: Евгения м., Атан.; римо-кат.: Томи в Аквіну.

— Вчорашна вистава „Житейского моря“ зааранжована аматорами, членами Тов-а ім. Котляревського, згронадила повну салю «Яд

Харузім». Всі білети випродано. Хоч розпущено поголоски, що тов-о „Яд Харузім“ відмовило в останій хвилі салі, хоть вшехпольска академічна молодіж готовила ся з палковою демонстрацією, мимо сего руска публика не злякала ся і заповнила всі місця. Переважали дівчата і пані. Видно, що не бояли ся вшехпольских погроз. Маніфестації в честь увязнених академиків не було, за те горячо оплескувано аматорів, які вивязали ся зі своїх роль дуже гарно. Шаршу рецензію вистави помістимо в найблизшій числі. Коли публика мада виходити з салі, повідомлено є, що готувать ся демонстрація. І справді при ул. Казимирівській явило ся понад сто вшехпольских академиків, які перед тим набрали „куражу“ в шинку „під цапком“. Видно оіднак, що вшехпольских академиків на вид кількадесяти поліціянтів опустила відвага, бо лишили руску публику в спокою, яка розійшла ся без перепони домів. *Slowo polskie* подає, що вшехпольські академики явили ся левед університетом, щоби спинити евентуальну демонстрацію Русинів, які однак мали вже стілько разів нагоду виказати більше такту, чим вшехпольські бандити, бо Русини до жадної демонстрації не готували ся.

— Директор Томашевский, котрий на всепольским конику виїхав до Львова, і на нїм радби ще почвалати й до Відня, представив ся на недільнім вічу на Стрільниці в цілій своїй наготі не лише яко загонистий ворог всего, що руске (его поступоване в справі науки релігії в рускій мові в гімназії Франц Йосифа загально відоме), але також яко ігнорант чистої води. „Pamiętam czasu, говорив він на вічу (а то не так давно, бо в 1869 р. скінчив він гімназію), kiedy Rusinem był chłop i pop, kiedy literatura ruską miała tylko dwie epoki: Ne było nuczono — nema nuczono“. Так говорять директор гімназії, котрий має кермувати вихованем молодіжи, котрий має також дбати в тім закладі про науку рускої мови. Чи не читав він бодай в *Encyklopedyi Macierzy Polskiej* розвідки о рускій літературі, коли може торочити такі нісенітлиці, чи злість і ненависть так вже его засліпила, що тратить прямо розум. Чи не випадалоб супроти такого педагога зарядити *zbadania przez sanitarnego referenta*?

— В Звенигороді, бобрєдкого повіта, відбуде ся в неділю дня 10. с. м. вечерок в честь Тараса Шевченка.

— Перед виборами до парламенту. Знад Збруча пишуть нам: Дуже красно розпочав ся у нас рух виборчий для гусятинського повіта, котрий зі скалатским вибирати ме послів до Відня до парламенту.

Гадали ми, що виберемо послом сьвященника народовця, чоловіка тактовного, поважного противниками, а любленого народом. На жаль той сьвященик відказав ся рішучо від послованя; нічо дивного, бо люди досьвідчені і тактовні вилять, як ріжні молодики агітують і брудні напасти кидають; такі молодики нічо не зділають позитивного а псують. Уже то сельска служба, особливо двірська, дуже добре памятає тих молодиків, що на вічах намовляли до страйку, а як вибух страйк, полишили страйкарів без помочи, без опіки і без проводу! Коли сьвященик відказав ся від кандидатури, згодили ся всі т. є. сельський нарід, сьвящеництво і сьвіцка інтелігенція, щоби послом вибрати ц. к. секретаря судового з Копичинець п. Кивелюка; він є знаний в гусятинським повіті, та вже другий раз служить при уряді а нашім повіті, а понеже походить зі Скалатчини, то і там є знаний. Патриот сей служить при судівництві 17 літ, отже є фаховою с. лою і є вже независимим через своє становиско і личні обставини. Тимчасом довідуємо ся і єсьмо сьвідками, що в двох сторін хочуть розбити народний габор. Редактор „Гайламакі“ Петрицький розпочав за собою сильну агітацію в копичиньскім судовім повіті, а рівночасно кацап адюнкт судовий в Скалаті, Гіссовский в удовім повіті скалатским розпочав за собою агітацію. Гіссов-

ський каже, що він не є москалефілем, тільки „москалем!“ Звідки приходять народовці вибирати кацапа, котрий ще тут не є 2 роки, і знов зробити нещасну консолідацію з кацапнею. Простий наряд в свідомих селах дуже обурений кандидатурою Гісовського і слушно нарікає на 2—3 сьвящеників народовців, котрі дали ся кацапови піддурити. „Доборолась Україна до самого краю!“ Гірш ворогів свої діти єї роздирають. Схаменіть ся завчасу і оба відступіть від кандидатури.

— **Замкнене київського університету.** Дня 28. лютого відбула ся загально-студенська збірка скликана радою студентських представників для обговорення деяких пекучих справ життя київського університету. Серед студентства давно вже росло обурення проти університетської адміністрації, яка уперто не рахувалась з думками й настроєм студентства і докучала єму всілякими утисками. Особливо велике невдоволене викликало увільнене з університету за „неблагонадійність“ слухачки В. і неприхильне відношене до справи українських кафедр. Професорська рада не дозволила загально-студенської збірки і відмовила дати задля неї актову салю. З огляду на се, рада студентських представників довго обсуджувала справу збірки і таки порішила скликати її на 28. лютого в актовій салі. 28. ранком до університету почали сходитись у великому числі студенти і о півдні зановнили всі коридори, що ведуть до актовій салі. Ті, що стояли до неї ближше, розбили залізні крати, які обезпечують двері актовій салі. Було на збірці біля 3 000 студентів. Першим було поставлене питанне про вільних слухачів і слухачок єврейської віри, яким поліція почала забороняти жити в Києві, а рада університету не звернула на се уваги. Ряд промовців скритикував поведжене проректора й професорської ради. Тимчасом професорська рада відбула своє засіданне з приводу студенської збірки. У 3 години до актовій салі явив ся проректор і заявив, що університет зачинено на деякий час і умовляв студентів розійтись. Председатель збірки (Українець) просив студентів поводитись спокійно і оголосив, що збірка відбуває ся далі. Ухвалено резолюцію, що в перший же день, як отворять університет, рада студенська збере ся і обсудить дальший плян поступованя. Після того обговорювано справу українських а також польських кафедр. Прочитано цілий ряд телеграм з привітаними українським студентам у їх боротьбі за свої кафедри. Збірка одноголосно прийняла резолюцію домагатись від професорської ради нового перегляду справи українських кафедр і мотивованої відповіді на домаганя українського студентства. Збірка зустріла резолюцію довгими й горячими оплесками.

Також прихильно віднеслось зібране і до справи заснованя польських кафедр у київському університеті. Далі збірка доручила раді студентських представників привитати в день відкриття думи всю думську опозицію. Також доручено раді ст. пред. привитати депутацію послів від Київщини, які в той день у вечер виїздили з Києва, висловити співчуте арештованим членам ради ст. пр. Н. Шварц, Кулішеру й Евтелісу, і нарешті постановила висловити своє співчуте студентам одеського університету, змушеним через розбій чорносотенців закрити університет. О 4. годині збірка закінчилась, і студенти спокійно розійшлись.

За то замкнено університет. Нинішні телеграми доносять з Києва, що ректор оповістив вчера отворення університету дня 6. с. м.

— **Перегляд телеграм в Росії.** В Лодзі застрілено вчера на улиці офіцера Гугова. — Фабриканти в Лодзі мають з нинішнім днем, яко днем отвореня думи, знести локут фабрик. — З Миньска утік секретар гімназії з украденими 2.000 рублями. — Нині в день отвореня думи полеві суди не будуть урядувати. — Катеринославського губернатора Давидова димісіоновано, бо він наїсав през. Столипіню, що не признає єго власти над со-

бою, а знає лише Каульбарса. — Поміж арештованими в петербургській політехніці особами при нагоді викритя складу бомб було і кілька послів, яких сейчас випущено. — Російське правительство замовило з заграниці 3 мільони пудів (біля півміль. метр. сотнарів) камінного вугля. — В казанській і сусідних губерніях селяни наслідком голоду випродують свої діти до турецьких гаремів по 70 до 120 рублів за дівчину. — На зел. стації в Бердянську прихоплено в поїзді 32 бомб. — Доси вибраво 493 послів до думи. Між ними є 311 лівих (опозиційних) послів. — В Тифлісі застрілено ротмайстра Станка, начальника жандармів. — Ватага Жидів ограбила пошту в Коханові коло Могилова, де забрала 1.144 рублів, карабіни стрільців, чотири револьвери і три шаблі.

— **З залізниць.** В цілі уможливленя публиці безпосередного зіткненя ся з ц. к. зарядом залізничим і устного представленя своїх бажань і жалоб, як також засягненя інформацій в справах комерціальник і тарифових відносячих ся до руху на шляхах ц. к. залізниць державних, — об'їзджати будуть подібно як попередного року, делегати ц. к. Дирекції залізниць більші стації в цілі устного порозуміваня ся з интересентами. Делегати будуть приймають интересантіє з низше поданих місцевостях в бюрі начальника стації від год. 9. до 12. перед полуднем а то: Самбір 14. марця 1907, Підволочиска 21. марця, Золочів 28. марця, Стрий 3. цвітня, Броди 11. цвітня, Дрогобич 17. цвітня, Тернопіль 20. цвітня, Рава руска 30. цвітня.

— **Дрібні вісти.** У Львові появили ся фальшиві 10-коронівки австрійського і угорського стемпля, виконані з олова і пини і так м'які, що можна їх зігнути в пальцях. Пізнати їх не лише по м'якості але і по звуці. Впрочім виглядають зовсім так як правдиві 10-коронівки. — Лівія Гамбург-Америка піднесла ціни їзди до Америки в III класі о 10 марок. — Міжнародний зїзд архітектів скликано до Відня на 18. мая с. р. Зїзд потриває до 24. мая. — У всіх полках піхоти і стрільців в Австро-Угорщині утворить міністерство війни по одній посаді штабового офіцера і по одній посаді капітана, а натомість знесе ся по 3 посади підпоручників і зредує ся стан кадетів з 4-ох на 2 в кождім баталіоні. Видаток на армію через то не збільшить ся. Штабовий офіцер буде командантом кадри доповняючого баталіону. — Коло Гамбурга зударив ся пароход „Мерісса“ з італійським пароходом „Конго“, який пірнув в море. Часть залози уратовано, 8 осіб утопило ся.

— У вчерашнім числі при укладаню шпальт вставлено через ошибку в статі п. а. „Заява польських професорів...“ в долині III шпальти на 1. стороні уступ від слів „В Королівстві до в Варшаві“, який належить до статі „Овочі єгоїзму“ і з другим уступом тої статі.

— **Дальший репертуар руского театру в Золочеві.**

В четвер, дня 7. марця „Галька“, опера в 3 діях Ст. Монюшка. Музика війскова 80 п. р. Виступ п. А. Гаєка. Ціни місць підвишені. Абонаменти ухилені.

В суботу, дня 9. марця „Запорожець за Дунаєм“ народна оперета в 3 діях Артемювського. Виступ пана А. Гаєка. Закінчать: „Вечорниця“ музичний твір Ніцаньського.

В неділю, дня 10. марця „Наймичка“ народний образ зі співами і танцями в 5 діях Карпенка-Карого.

Ві второк, дня 12. марця „Вишневий сад“ оригінальна штука в 4 діях Ант. Чехова.

Телеграми

з дня 5. марця 1907.

Відень. Нинішні N. fr. Presse, Die Zeit і Arbeiter Ztg. помістили про вчерашні події статі, прихильні для Русинів.

Прага. З двірських кругів доносять, що цїсар Франц Йосиф приїде до Праги дня 10. цвітня на 10-дневий побут.

Льондон. Король Едвард виїхав на Париж до Біяріці.

Айзенах. Зїзд німецьких мирових стоваришень порішив скликати на koniecь серпня міжнародний мировий зїзд до Монахова.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензаційна програма.

від 1. до 15 марця 1907.

Щоденно о год. 8. вечер представлене. В неділі і сьвята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High Life представлене. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

! Кашель!

Хто на него не звертає бачности грішать проти власного тіла!

КАЙЗЕРА

Грудні-Кармельки

з 3-ма соснами.

Лікарско випробовані і поручені проти кашлю, хрипки, катару, флегми і закатареню устної ями.

5120 нот. дол. свідощтв доказує, що они додержують, що прирікають.

Пачка 20 і 40 сотинів.

Доза 80 сотинів.

набувати можна у всіх антиках, дрогуериях і ліпших корінних торговлях. (10-31)

НАЙЛІПШЕ НАСІНЕ

рільне, огородиве і цвітове можна дістати у

М. Волиньского, Львів

пл. Марийска ч. 3.

Шите біля, гафти кольоровані і білі, церковні річи ітд.

приймає до роботи

РАТИНСЬКА

Львів, ул. Голубяча 11.

За певну і добру льокацію поручаємо:

4 1/2% листи гіпотечні

4% листи гіпотечні

5% листи гіпотечні преміовані

4% листи Товариства кредитового земского

4% і 4 1/2% листи Банку кравого

4% позичку краву

4% облигації проінаційні і всілякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнійшим курсі деннім.

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного.

